
FFORWM PWYLLGOR SAFONAU GOGLEDD CYMRU

NORTH WALES STANDARDS COMMITTEES FORUM

17 Hydref 2016 am 11.00 am

Ystafell Bwyllgor 1, Cyngor Sir Ynys Môn, Llangefni

PRESENNOL: Gweler y rhestr enwau ynghlwm.

1. APWYNTIO CADEIRYDD AR GYFER Y CYFARFOD

Michael Wilson, Cadeirydd Pwyllgor Safonau Cyngor Sir Ynys Môn.

Penderfynwyd y byddai Cadeirydd yr Awdurdod ble cynhelir y cyfarfod yn Cadeirio'r cyfarfod ar bob achlysur.

2. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

3. CYFLWYNIAD GAN OMBWDSMAN GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU

Croesawodd y Cadeirydd Mr Nick Bennett, Ombwdsman Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

Mae copi o gyflwyniad yr Ombwdsman ynghlwm i'r cofnodion hyn, yn Atodiad 1 (copi Saesneg yn unig).

Esboniodd yr Ombwdsman, mewn perthynas â Datrys Anghydfodau yn Lleol, y byddai'n croesawu ymestyn hynny i'r Cyngorau Tref a Chymuned - ond dywedodd nad oedd am orchymyn hynny. Dywedodd mai mater i bob Pwyllgor Safonau oedd hynny. Cadarnhaodd hefyd bod Un Llais Cymru yn gweithio ar hyn gyda'r Cyngorau Cymuned a'i fod yn croesawu hynny.

O safbwynt cwynion, esboniodd yr Ombwdsmon bod nifer y cwynion yn ymwneud â chynghorau sir wedi lleihau ond bod nifer y cwynion yn ymwneud â chynghorau trefn a chymuned wedi cynyddu (roedd y sefyllfa wedi cyfnewid rhwng y ddau ers y llynedd). Roedd 3 cyngor cymuned yn gyfrifol am oddeutu traean o'r holl gwynion yn ymwneud â chynghorau tref a chymuned - Glyn Nedd, Abertyleri, a Chyngor Tref Caergybi.

Mae'r prawf dau gam yn parhau i gael ei ddefnyddio a'r bwriad yw cael gwared ar unrhyw gwynion blinderus. Fodd bynnag, mae swyddfa'r Ombwdsmon yn dal i weld cynnydd yn nifer y cwynion (10% y flwyddyn) gyda'r Swyddfa'n derbyn 4,000 ymholiad a 2,000 o gwynion y llynedd. Dywed yr Ombwdsmon bod 76% o'i

adnoddau'n cael eu defnyddio ar ymchwiliadau iechyd. Er hynny, fe wnaeth yn glir ei fod yn cymryd cwynion o dorri Cod Ymddygiad aelodau etholedig yn ddifrifol iawn pan eu bod yn ymwneud â bwlio, anonestrwydd neu gamddefnyddio grym.

Mae gan swyddfa'r Ombwdsman gyllideb o £4 miliwn ac mae 58 aelod o staff.

Canmolodd yr Ombwdsmon y Fforwm ac roedd yn credu ei fod yn beth buddiol iawn i'w gael rhwng Awdurdodau Gogledd Cymru. Esboniodd y byddai'n hapus iawn i gyfarfod â'r Fforwm ar sail fwy rheolaidd os byddai hynny'n ddefnyddiol.

4. SESIWN CWESTIWN AC ATEB GYDAG OMBWDSMAN GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU

Mae copi o Gwestiynau ac Atebion yr Ombwdsman ynghlwm i'r cofnodion hyn, yn Atodiad 2 (copi Saesneg yn unig).

Diolchodd y Cadeirydd i'r Ombwdsmon am ei bresenoldeb yn y cyfarfod.

Toriad: 12-12.10. Yr Ombwdsman yn gadael.

5. AMLDER CYFARFODYDD

Cododd y Cadeirydd y mater o ba mor aml y dylid cynnal cyfarfodydd y Fforwm. Cynigiodd y Cadeirydd y byddai dwywaith y flwyddyn yn fuddiol. Ystyriwyd bod hyn yn gyfartaledd da, yn arbennig yn sgil sylwadau'r Ombwdsmon yn cefnogi'r Fforwm. Dywedwyd hefyd ei bod yn bwysig ychwanegu eitemau defnyddiol i'r Agenda; nodwyd bod presenoldeb yn dda yn y cyfarfod hwn, mae'n debyg oherwydd bod yr Ombwdsman yn bresennol. Mae'n bwysig bod yr agenda yn denu pob i fod eisiau bod yn bresennol. Trafodwyd hefyd pwy ddylai wneud y trefniadau; yr awdurdod ble cynhelir y cyfarfod i fod yn gyfrifol am yr agenda a threfniadau ystafell ayb.

Penderfynwyd: Cynnal cyfarfod o'r Fforwm ddwywaith y flwyddyn, ar sail rota ar gyfer pob awdurdod, gyda'r awdurdod ble cynhelir y cyfarfod yn gwneud y trefniadau angenrheidiol ar bob achlysur.

6. COFRESTR O DDIDDORDEBAU

Codwyd y mater gan Bwyllgor Safonau Cyngor Sir Ynys Môn mewn perthynas â'r gofrestr ddiddordebau safonol ar gyfer aelodau. Esboniwyd nad yw'r meddalwedd gan modgov yn dangos opsiwn Cymraeg i alluogi aelodau i lenwi eu cofrestr safonol ar-lein - mae'r hyn sy'n ymddangos ar y we yn y pendraw yn ddwyieithog, ac mae'r aelod yn gallu bwydo'r wybodaeth yn y Gymraeg neu'r Saesneg, ond ar hyn o bryd Saesneg yn unig yw'r ffurflen. Dywedodd modgov y byddai'n fodlon diweddarau'r meddalwedd er mwyn caniatáu tudalen Gymraeg, ond am gost o £10,000. Gofynnwyd a oedd Awdurdodau eraill yn cael yr un broblem, ac a fyddai'r holl Awdurdodau'n fodlon cyfrannu tuag at gost datrys y mater, er budd pawb, am ffracsiwn o'r gost.

Nid oedd pryder am hyn wedi codi yn yr Awdurdodau eraill ac felly roedd ansicrwydd ynghylch gaddo arian er mwyn datrys problem a oedd o bosib yn broblem nad oedd yn effeithio arnynt.

Defnyddir y system modgov gan y rhan fwyaf o'r Awdurdodau sy'n rhan o'r Fforwm (ond nid Parc Cenedlaethol Eryri), felly os oes problem, mae posibilrwydd y gallai'r Fforwm weithredu gyda'i gilydd i'w datrys. Ond mae pob Awdurdod wedi gwneud cytundeb ar wahân gyda modgov ac felly, er bod tebygrwydd bod y systemau yn debyg, efallai bod gwahaniaethau yn y fanyleb a gytunwyd o dan y cytundeb. Mae'n rhaid i bob Awdurdod felly wirio eu cytundeb ac yna gellir dod i farn ar y cyd. Os yw'n broblem i bob Awdurdod, cytunwyd y byddai gohebiaeth gan y Fforwm h.y. yr holl Awdurdodau yn gweithredu ar y cyd, yn cyfleu'r neges yn gryfach.

Penderfynwyd: Y byddai'r holl Awdurdodau'n gwneud ymholiadau am eu cytundeb gyda modgov ac yn adrodd yn ôl i'r Fforwm fel bod unrhyw gamau, os oes angen, yn cael eu cymryd ar y cyd yn hytrach nag gan Awdurdodau unigol.

7. HYFFORDDIANT CYFRYNGU

Yn sgil sylwadau'r Ombwdsmon y byddai'n cefnogi hyfforddiant cyfryngu er nad oedd ganddo'r gyllideb i gynnig cefnogaeth ariannol i syniad o'r fath, gofynnwyd a oedd aelodau'r Fforwm yn dymuno hyfforddiant o'r fath, ac os hynny, a oedd unrhyw syniadau ynghylch ymhle y gellid cael cefnogaeth ariannol.

Roedd rhywfaint o awydd am hyn ond byddai'n rhaid gwrthbwysu cost hyfforddiant o'r fath yn erbyn y ffaith mai dim ond ychydig, os o gwbl, fyddai angen ei ddefnyddio. Efallai y gellid ystyried ffynonellau cyllido eraill.

Penderfynwyd: Gwneud ymholiadau erbyn cyfarfod nesaf y Fforwm fydd yn cael ei gynnal gan Gyngor Sir Ddinbych.

8. CYFARFOD NESAF

Ym mis Mawrth/Ebrill 2017 – i'w gynnal gan Gyngor Sir Ddinbych

Diwedd y cyfarfod 12.45